

ÉVKÖZI 29. VASÁRNAP

A év

1-5 oldal

Olv.: Iz 45,1,4-6 – 1Tessz 1,1-5b – Mt 22,15-21

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves testvérek, ünnepelni jöttünk! Minden vasárnap keresztény ünnep, megváltásunkat köszönjük meg az Istennek, és minden ünnep arra való, hogy ez a tudat erkölcsös cselekedetekre neveljen föl bennünket. Ez a mai vasárnap elsősorban az ünnepre hivatkozva azt az üzenetet hordozza, hogy az ember vagy erkölcsös emberré lesz, vagy elvétette az élete célját. Mert parancsolni sok mindent lehet, tiltani sok mindent lehet, de vannak dolgok, amiket nem kell parancsolni, vannak dolgok, amiket nem kell tiltani, mert a természetünkben van az erkölcsös igazság. Nem lehet megtiltani, hogy ma ünnepeljünk, és nem lehet parancsolni, hogy ma ünnepeljünk. Erkölcsös feleletet kell adni az embernek, ez a küldetése nemcsak a hívő embernek, a hívő embernek megkülönböztetetten küldetése.

És különösen akkor jó, hogy ezen gondolkodhatunk, amikor ma egyik legnagyobb ünnepünkre készülünk. Az 56-os eseményekre emlékezünk, az eleinknek a nagy, dacos felbuzdulására, az eleinknek a nagy bátorságára. Parancsolni kell, meg lehet tiltani? És még ha arra is gondolok, hogy ez a mai vasárnap a missziós vasárnap, hát a keresztény ember küldetése a misszió, ezt nem kell megparancsolni. A misszió azt jelenti, hogy a világ végéig el kell vinni az üzenetet, Isten megváltó szeretetének az üzenetét, mégpedig a cselekedeteinkkel, a szeretet tetteivel. Egyébként éppen ezért ma a perselygyűjtést a missziók céljaira fordítjuk, hiszen a megváltásra mindenki rászorul.

Akkor is, ha napjainkban egyre többet halljuk azt, hogy az a megváltásüzenet, ami a kereszténységnek a csodája, hiszen Isten azért lett értünk emberré, hogy megváltson bennünket, hogy új életre szülessünk, ne magunknak éljünk, hanem egymásért éljünk, ma azt mondják itt Európában, hogy ennek az üzenetnek lejárt az ideje. Hát valami igazság van is benne, ha arra gondolunk, hogy Európának a mai vezetői... olyan rossz az ember fülének, amikor azt halljuk, hogy az európai elit. Hagyjuk már abba ezt a ronda szóhasználatot. Mi az, hogy elit? Azért mert valaki pozícióban van, az nem elitet jelent, hanem feladatot és kemény kihívást. Vezetők, azt lehet mondani, de attól, hogy valaki vezető, nem biztos, hogy az elithez tartozik és az elitet képviseli.

Mindenesetre, kedves testvérek, ma azért vagyunk itt, függetlenül attól, hogy esik az eső, vagy nem esik az eső, mert ünnepelünk. És ez az embernek az erkölcsös válasza Istennek abban a világban, amely független ettől a mi válaszunktól, vagy szereti az Istent, vagy gyűlöli az Istent, akarja az istenes életet, vagy mindent megtesz, hogy megakadályozza ezt. Mi ünnepelünk!

Szentbeszéd

Kedves testvérek! Jézus Krisztusnak a terve, erről az elmúlt időszakban egyszer-kétszer már volt szó itt a találkozásunkkor, hogy mi az Ő művét folytassuk, mint Egyház, mint annak a közösségnek a tagjai, akik újjászülettünk lélekből. Jézus azt akarja, hogy ebben a világban erkölcsös emberekké legyünk elsősorban.

Hiszen a világ, különösen ez a mi világunk, ez a mostani világ mintha elfelejtette volna, mit jelent erkölcsösnek lenni, elfelejtette azt, amit az idősebbek mondtak nekünk gyerekkorunkban. Ma már szinte el sem hangzik, hogy az erkölcsös világban az adott szó elegendő volt, az erkölcsös világban egy kézfogás elegendő volt ahhoz, hogy az ember ragaszkodjon ahhoz, amiben megállapodtak, amiben megegyeztek, ami következőképpen a javukat szolgálja. Ma nem erkölcsös világban élünk, ma jogi világban élünk, ma körülbástyáztuk magunkat törvényekkel, szabályokkal, parancsolatokkal, tiltásokkal, csak éppen erkölcstelenek vagyunk. Merthogy vannak olyan dolgok a világban, amit nem kell megparancsolni, vannak olyan dolgok a világban, amit nem kell megtiltani. A dolgok természetéből adódik az, amire mindenki vágyakozik, és ez a nagy erkölcsi igazság.

Itt a példák sorozatát lehetne mondani, de most ebben a pillanatban figyeljünk oda Jézusnak a magatartására. Odamentek hozzá hamis szándékkal, mert ugye a zsidóknál volt egy olyan felfogás, hogy hazafias cselekedet, ha az elnyomó hatalomnak nem fizetnek adót, egyáltalán nem veszik figyelembe azt, hogy van törvény. A törvény akkor is törvény, ha az elnyomó hatalomnak a törvénye, és a törvényt be kell tartani.

Csak hogy akkor, amikor ők odamentek Jézushoz ezzel a kérdéssel, hogy ő mit szól hozzá, ezt a hazafias tettet a zsidóknak ő miképpen értékeli? Jézus nem ment bele ebbe a csapdába – sose megy bele Jézus a csapdába – és frappáns megnyilatkozás volt az, amit hallottunk. Mutassátok az adópénzt ti nagy hazafiak, kinek a képe van ezen a pénzen? Csak most hirtelen jutott eszembe, hogy akkor, amikor mi a törökkel harcoltunk például Buda felszabadításakor, akkor a pénzünkön kinek a képe volt, a zászlóinkon kinek a képét lobogtattuk a fejünk fölött? Akihez hűségben tartoztunk. De itt nyilvánvaló, Jézus nem véletlenül vetette elő velük az adópénzt. Kinek a képe? Ha a császáré, hát akkor adjátok meg a császárnak, ami a császáré, mert ez a törvény, ez a parancs – és adjátok meg az Istennek, ami az Istené.

Testvérek, alapvetően azért fontos a számunkra ez az üzenet, mert a mi istenkapcsolatunk erkölcsös életre hív meg bennünket. Hiszen Isten maga mondja, nem ti szerettetek engem, hanem én szerettelek titeket. Isten előbb szeretett minket, ahogy szívesen mondogatjuk, és az Isten jóságos, az Isten szerető Atya. És akkor, amikor az ember válaszol ennek az Istennek, elismeri a szeretetét, amire mindannyian vágyakozunk – ezt is oly sokszor hangsúlyozom, mert egyedül a szeretet tud bennünket fölszabadítani, a szeretet tud megmenteni önző önmagunktól bennünket – és ha az ember válaszol az Istennek, akkor nem a szeretet uralma van az ember kezében. Amikor az Istennek válaszolunk, akkor szolgálatról van szó.

Menjetek el az egész világra, tegyetek tanítvánnyá minden népet, és ezt azoknak mondja, akik elfogadták az Ő szeretetét, ahogy ma hallottuk a thesszaloniki híveknek írt Pál apostoli levélből, megismerték a szeretetet és elfogadták. És akkor, amikor elfogadjuk az Istent, elfogadjuk az Isten szeretetét, Aki előlegez, akinek a jóságából, akinek a szeretetéből élünk – benne élünk, mozgunk és vagyunk, mondja megint csak Pál apostol egy másik üzenetében – ez azt jelenti, hogy ebben a pillanatban az ember már nem ura a szeretetnek vagy a hitének, hanem az istenkapcsolatból eredően a hite szolgálat.

Ez is nagyon sajátos összefüggés, a hit cselekedetek nélkül halott. Ha mi válaszolunk az Isten szeretetére, akkor ez cselekedeteket tételez fel tőlünk a jövőben. Nem elegendő a hit, nem elegendő az, hogy hiszek az Istenben, szeretetét fölfogtam és válaszolok neki, hanem ebből a szeretetből adódóan az embernek a szolgálatot kell elfogadni. Istennek nincs szüksége semmire tőlünk, az Istennek nem kell udvarolni, az Istent nem kell ünnepeznünk, hanem az istenkapcsolatunk azt jelenti, hogy az Isten művét szolgáljuk. Úgy szeressük egymást, ahogy Ő szeretett minket. Hát ez a szolgálat! Isten lemond mindarról, amit mi úgy gondoljuk, hogy

személyesen kellene adnunk. Nincs rá szüksége, egyre van szüksége, hogy az Ő szeretete jelen legyen a harmadik évezredben is ebben a világban. Isten nem császár, Isten jó Atya.

És Jézus pontosan ezért megy bele ebbe a sajátos hamis beszélgetésbe, mert azt akarja kifejezni, hogy akinek hamis istenképe van, az nem tud erkölcsös ember lenni. Ezeknek a zsidóknak hamis istenképük volt, ezek nem szerették az Istent, hanem félték tőle, ők azt gondolták, hogy az Isten nem szerető atya, hanem kényúr, akinek a kegyeit meg kell szerezni, akinek a jóindulatát meg kell valamiképpen szerezni. Isten szeret, Isten jó, benne élünk, mozgunk és vagyunk, ha válaszolunk neki, akkor már nem a hitünkre kell hivatkozni és azt kell emlegetni, hanem a cselekedeteinkre, mert ebben a pillanatban az Istennel való kapcsolatunk arról szól, hogy Isten művét folytatjuk.

Ez az a válasz, amit nekünk valamiképpen végig kell gondolnunk, mert ez az istenképünk kérdése. Milyen istenképe van a ma élő hívő embereknek? Hát testvérek, biztos, hogy baj van az istenképünkkel, hiszen amiről ma hallunk nap mint nap, az egy olyan világban hangzik el, amely világ tagadja az Istent, tehát majdnem, hogy azt mondhatom, hogy istenképről nem is lehet beszélni. A helyes istenkép az, hogy Isten jó Isten, a szeretet Istene, az Isten előlegezi nekünk a szeretetét. És ez azt jelenti, ez a szeretet, hogy mi fontosak vagyunk, fontosabbak vagyunk az Istennek önmagánál. Ha Jézus Krisztus példájára figyelünk, akkor ez egészen egyértelmű: nem azért jöttem, hogy nekem szolgáljanak, hanem hogy én szolgáljak.

Tehát erkölcsös cselekedet az, amikor magától értetődően tesszük azt, ami összetartozik, ha mi Istenhez tartozunk, akkor magától értetődő az, hogy az életünk folyása abban a mederben történik, ahogy az Isten szeretete elérkezik hozzánk és az Isten szeretete általunk a világtörténelem folyamatában és folyásában jelen van. És ezáltal a szeretet által születik újjá a világ, mert minden ember ezt várja a másiktól, és az erkölcsös cselekedetek ezt jelentik, kedves jó testvérek.

A szeretetet nem lehet parancsolni, szervezni, a szeretetet nem lehet tiltani, mert a szeretetből élünk, és az erkölcsös cselekedet az, ami magától értetődő. Hát ha valaki szeret engem, akkor én szeretettel válaszolok neki, ettől kezdődik az erkölcsös magatartás. Nem azt jelenti, hogy meghódítom azt a másikat, ráveszem sok mindenre, nem, hanem megmutatom neki, hogy érte vagyok, én őt szeretem, érte minden áldozatot meghozok, ez a szeretetemnek az értelme. Nem arról szól, hogy mivel meg hogyan tudom meggyőzni, mivel meg hogyan tudom a kapcsolatunkat különböző emberi ügyeskedésekkel létben tartani. Nem, a szeretetkapcsolatot azáltal tartjuk létben, hogy erkölcsös az összetartozásunk, az erkölcsös összetartozásunk pedig azt jelenti, hogy – érte! Hogy aki engem szeret és neki válaszolok, akkor a szeretetben tartozunk össze és a szeretetben összetartozás nem egy emberi furfang, hogy miképpen tudom azt a másik embert az én egyéni céljaimnak, az egyéni terveimnek a megvalósításában beszervezni, nincs ilyenről szó az erkölcsös világban. Az erkölcsös világban természetes az, hogy érte vagyok, hogy szeretem, nem magamat szeretem, hanem őt szeretem, azt jelenti, hogy érte áldozatot hozok, azt jelenti, hogy fontosabb nálam ő.

Testvérek, higgyük el, hogy ez a magától értetődő erkölcsös magatartás hiányzik a világunkból. Azt hisszük, hogy emberi kapcsolatokat törvényekkel lehet létben tartani. Emberi kapcsolatok az Igennel elkezdődnek. Az Igen-ben mindig az ismeret ragyog fel, az ismeret pedig azt jelenti, hogy hozzá tartozom. Végül is akár azt is mondhatom, hogy egymásnak adósai vagyunk, és a magyar nyelvben, hogy adós, abban ott van az, hogy ha tetszik, ha nem, az adósság összehoz bennünket, hozzátartozom a másikhöz. Ez a legnagyobb dolog, végül is adósai vagyunk egymásnak, és éppen ezért tartozunk egymással össze. És ezt az adósságot mindegyikünk csak azáltal tudja rendezni, hogy a másikért van, és ezáltal nem az Istennek törleszt, hanem az Isten terve jelenik meg emberi kapcsolatainkban. Vagyis nem

eszközök vagyunk egymás életében, hanem szeretetkapcsolatban vagyunk, érte minden áldozatot, lemondást és minden kockázatot vállalva.

Ha erre a bátorságra eljutunk, akkor ez a legjobb válasz a Jóistennek, Aki mindenről lemond. Neki nincs szüksége tőlünk semmire, a szolgálatunkra van szüksége, amit egymás felé törlesztünk, és ebben a törlesztésben jelenik meg az isteni terv és ebben újul meg a világ, semmi másban. Erkölcsös emberekké válunk, amit nem kell magyarázni. Ha azt mondjuk egymásnak, hogy igen, akkor az igen, ha azt mondjuk egymásnak, hogy nem, akkor az nem, mert az erkölcsös világ az igenekből meg a nemekből él.

Néha azoknak az Igeneknek igen nagy ára van. Hát most holnap éppen azokra emlékezünk, akik a nemzetnek kimondott igennel az életüket kockáztatták és adták oda. Ha hallgatjuk a napi híreket, hogy mi van Ukrajnában, ebben a háborúban, mi van Izraelben, akkor olyan egyértelmű ez az igazság. Hát legyen ez az igazság jelen a mi emberi kapcsolatainkban, és akkor nem a jogászokat fogjuk keresni adott esetben, hanem elgondolkodunk azon, hogy a mi emberi kapcsolataink az istenkapcsolatunk példájára erkölcsösek-e.

Ezen a mai napon nemzetünk különösen nagy ünnepére készülünk, és éppen a mai vasárnap a missziókra hívja fel a figyelmünket, azokra a hősökre, akik életüket kockáztatták csak azért, hogy elvigyék az Istennek az üzenetét az embereknek. Ezért mondja Iréneusz a 2. században: a vértanúk vére a keresztények vetőmagja, mert ezek az emberek annyira az Isten üzenetét tették magukévá, hogy az életüket kockáztatták. És íme, minden áldozat az életnek az üzenetévé lesz, mert valójában emberi kapcsolatunk az áldozatainkra épül.

Testvérek, kérjük a Jóisten segítségét, hogy mi ebben a szellemben tartozunk egymással össze, és ez legyen a mi ajándékunk ennek a szerencsétlen világnak, amely lemondott az isteni szeretet éltető erejéről. Általunk tud jelen lenni ez. Ha azt érezzük, hogy ez nincs jelen a világban, akkor talán lelkiismeret-vizsgálatot is kell tartanunk.

+ **A M E N** +

Szentmise befejezése

Kedves testvérek, ez a záró könyörgés tökéletes eligazítás! Az evilági javak segítsenek, az örök javak meg tökéletesítsenek bennünket. Kérjük nagyon a Jóisten kegyelmét, hogy emberi kapcsolataink erkölcsösek legyenek, ezeket nem törvények szabályozzák, hanem az összetartozás magától értetődő igazsága, vagyis azért tartozunk egymással össze, hogy egymás életét segítsük, gazdagítsuk, szebbé, jobbá tegyük szeretetből, áldozatkészségéből, lemondással. És ez a világ az, amit mi Isten országának nevezünk ebben a sok gonddal, bajjal, hamissággal szembesülő, Isten nélküli világban.

Visszagondolok a korábbi évtizedekre, amikor október 23-án az évfordulókon bizony alig volt templom Budapesten, ahol nyilvánosan az 56-os áldozatokra gondoltak, azokért imádkoztak, ajánlották fel a szentmiséket. Lehet, hogy csendben sokan, de hát az erkölcs pontosan azt jelenti, hogy van, amit nem lehet megparancsolni, vagy nem lehet megtiltani, és végül is minden erről szól. A fölismert igazságot akkor is tartani kell, ha az áldozatokat jelent az ember számára, hátrányt akár. Éppen ma este misézünk Fidél atyáért itt a Kapucinus Templomban, akinek az élete azért volt példa sokak számára, mert a legnehezebb időkben sosem alkudott meg, hanem az isteni igazságokat jelenítette meg, függetlenül attól, hogy mekkora áldozatokba került ez, hiszen a papi életéből tízegynéhány évet civil szolgálatban kellett eltöltenie, aztán állami nyomásra el is kellett mennie, és évenként más és más településen szolgálta az Isten ügyét. És kiteljesedett élete sokak számára példakép lett. Hát ez

az erkölcsös élet, nem addig tart az erkölcs, ameddig a javamat szolgálja. Addig tart az erkölcs, ameddig az értékeket szolgálja az ember, függetlenül attól, hogy ezért mekkora árat fizet. Biztos, hogy fizet, néha igen nagyot, néha az életével.

Éppen ezért holnap nem szeretném elhagyni a szentmisét itt ebben a templomban. Maradjon a fél 9, és aztán úgy osztja be a napját az ember, ahogy akarja, és olyan ünnepségeken vesz részt, amik kedvére meg tetszésére valók.

+ *Á L D Á S* +